

Ο ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ «ΠΑΛΑΙΑ ΣΤΡΑΤΩΝΑ»,

ἕτε ὡς κατηγορούμενος οὔτε ὡς συκοφαντούμενος, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ τὰ ἐπισκεφθῆ, τὴν 20 Αὐγούστου τοῦ 1832, τὸν τελευταῖον Τοῦρκον Διοικητὴν τῶν Ἀθηνῶν εἰσήλθεν ὁ Λαμαρτίνος εἰς τὸ Βαϊβοδολικί, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ἀκόμη μέσα εἰς τὴν «Παλαιὰ στρατώνα», ἀφοῦ ὑπέστη τὸ πάθημα μακαρίτου δημοσιογράφου, ὅστις διὰ τὰ ἀποφύγη τὴν ἔξωσιν, ἐδέχθη, ὡς ἔλεγε, τὴν ἔξωσιν, μετακομίσας τὰ γραφεῖά του εἰς τὰ ἐνδότερα κάποιας στοᾶς.

᾽Ωνομάζετο Γιουσοῦφ - ἐφένδης ἢ εὐγένειά του, καὶ ἦτο Βέης ἐν Εὐρίπῳ, ἤδη δὲ προσωρινῶς Διοικητὴς καὶ τῶν Ἀθηνῶν μέχρι τοῦ διακανονισμοῦ τῆς διὰ τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ 1830 δημιουργηθείσης καταστάσεως.

᾽Ο χρονογράφος Σουρμελῆς θέλει ἀντιπρόσωπον τοῦ Πασσᾶ τοῦ Εὐρίπου τὸν Βέην αὐτόν.

Περιγράφει λοιπὸν ὁ Λαμαρτίνος τὴν αἴλην καὶ τὰς στοᾶς τοῦ Βαϊβοδολικίου, τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς, τὴν πολυτέλειαν τῆς διακοσμίας τῆς καὶ τὸν Βέην, τοῦ ὁποίου τὴν κεφαλὴν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐξύριζεν ὁ μπαρμπέρης του, καθήμενον σταυροπόδι καὶ πάνοπλον.

᾽Αναγράφει τὰς συνδιαλέξεις των καὶ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἕνας σκλάβος ἔφερε καὶ προσέφερεν εἰς αὐτοὺς τσιμπούκια μὲ κεχριμπαρένιους ἱμαμέδες. Κατόπιν προσ-

θέτει ὅτι ἐνεφανίσθη ἄλλος σκλάβος μὲ δίσκον περιέχοντα δύο ζάρφια μὲ καφέ.

Εἰς τὰ πόδια τοῦ Βέη ἔκοιμᾶτο λευκὸς κνηγετικὸς σκύλος. Ὁ Βέης ἐφάνη εἰς τὸν Λαμαρτῖνον εὐγενής, γλυκύς, ἤρεμος καὶ γαλήνιος· ἔφυγε δὲ κατενθουσιασμένος ὁ Λαμαρτῖνος ἀναφωνῶν: «Αὐτὸς ὁ λαὸς εἶναι πλήρης ἀρετῶν! τὸν ἀγαπῶ τὸν λαὸν αὐτόν. Εἶναι ὁ λαὸς τῆς προσευχῆς».

*
* *

Ἐπίλογος ἀπὸ τὴν χρονογραφίαν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Ἀγῶνος. «Ὁ Ἀντιπρόσωπος, ἔκδοτος εἰς τὰ οἰνικά πνεύματα, δι' ἐκάστης νυκτὸς ἐγίνετο ὑπὸ μέθην· ἔπασχε δὲ καὶ πλεονεξίαν καὶ εἰς πολλὰ ἐπεβάρυνε τοὺς κατοίκους . . . ὅτε τὴν νύκτα τῆς 20 Νοεμβρίου *ὑποβρύχιος* γενόμενος εἰς τὴν μέθην, προσκαλεῖ τὸν παραστάτην τοῦ Συναφίου τῶν ὀψοπωλῶν πρὸς ὃν λέγει: «διατὶ δὲν δίδεις τα κουκιά μου εἰς τοὺς μπακάληδες;» τὸν ἀποκρίνεται ἐκεῖνος: «Δὲν τὰ θέλουν ἐπειδὴ ζητεῖς τιμὴν ἀκριβὴν», «ἔσὺ εἶσαι τὸ ἐμπόδιον», προσθέτει καὶ ἀδράζει μαινόμενος τὸν βαλτᾶν καὶ τὸν κτυπᾶ δεκαοκτώ, ὥστε ἐγίνεν ἡμιθανὴς ὁ δυστυχῆς. Μετὰ τοῦτο τὸν ρίπτει εἰς τὸ δεσμωτήριον, ὅθεν ἀναλαβόμενος παρὰ τῶν οἰκείων του φέρεται εἰς τὴν οἰκίαν του, ἔνθα τελευτᾷ περὶ τὸ δεῖλι τῆς ἡμέρας. Οἱ Ἀθηναῖοι μικροὶ μεγάλοι ἐπανίστανται κατὰ τοῦ τολμήσαντος τὸν φόνον καὶ ἀναφερόμενοι εἰς τοὺς ἐνταῦθα προξένους τὸν βιάζονται ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας . . . ὁ φονεὺς νήφων γενόμενος καὶ αἰσθανθεὶς τὸ δεινὸν τῆς πράξεώς του μετενόησε πικρῶς καὶ ἐφοβήθη μεγάλως. Ὅθεν διὰ τὴν διαφύγην τὴν δίκην ἐπρόσφερεν εἰς τὴν χήρα καὶ ὄρφανὰ τοῦ φονευθέντος κριθᾶρι κοιλὰ 1250· ὄχι ὅμως ἐκ προαιρέσεως, ἀλλὰ βιασμένος».

Τὰ δύο αὐτὰ τοῦ Λαμαρτῖνου καὶ τοῦ Σουρμελῆ ἀποσπάσματα, παρέχουν τὴν διπλῆν εἰκόνα κάθε τιτλοφόρου Ἀνατολίτου.